

CZU 02(478)''19''(092)Tlehuci F.

UN NUME EMBLEMATIC ÎN BIBLIOTECONOMIA MOLDOVEI ÎN MEMORIAM: FAINA TLEHICI – 100 de ani

ÎN MEMORIAM: FAINA TLEHICI - AN EMBLEMATIC NAME IN MOLDOVAN LIBRARIANSHIP

Tatiana POGREBNEAC¹

Abstract: *The article is devoted to the 100th Anniversary of the birth of Faina Tlehuci (1962-2001), Director of Scientific Library of USARB, a symbolic name in Moldovan librarianship. The transformations and achievements of University Library, judiciously managed and with passion by Mrs. Tlehuici, known in Moldova and far beyond its borders, are reviewed.*

Keywords: *Faina Tlehuci, librarianship, USARB Scientific Library, library management, document collections, users*

Anul 2023 este pentru Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Rusoo” din Bălți anul comemorării Dnei Faina Tlehuci, Directoarea Bibliotecii în anii 1962-2001, legendă a biblioteconomiei Moldovei, care ar fi împlinit în acest an 100 de ani.

Preluând timona Bibliotecii fostului Institut Pedagogic din Bălți, Faina Tlehuci și-a dedicat inteligența, spiritul, energia și priceperea pentru constituirea bibliotecii de succes a unei instituții de învățământ superior, care avea să devină cunoscută pe tot teritoriul Uniunii Sovietice.

A posedat o cultură generală menținută creativ pe tot parcursul vieții, formare profesională în cea mai prestigioasă instituție (din acele timpuri) din țară – Institutul de Cultură din Moscova. Formarea profesională individuală a continuat-o permanent. Era la curent cu toate noutățile profesionale, ținea mereu mâna pe pulsul activității Bibliotecii, provocând și entuziasmând la schimbări ritmice toată echipa pe care o conducea. Și-a păstrat individualitatea pe tot parcursul muncii.

A participat la numeroase manifestări științifice cu prezentări despre activitatea Bibliotecii, a realizat vizite și stagii în mai multe biblioteci ale instituțiilor superioare din Uniunea Sovietică, apoi în unele țări din Europa, studiind metodele avansate de activitate, a elaborat și a participat la diverse proiecte, training-uri și concursuri, fiind câștigătoare a unora din ele. Este autoarea a mai bine de 70 de lucrări.

A lăsat moștenire culturii Moldovei una dintre cele mai reprezentative biblioteci cu o clădire originală și o colecție enciclopedică de excepție.

S-a născut în Basarabia, dar își începe activitatea pe meleaguri mult departe de baștină, în Uzbekistan, unde și-a găsit refugiu în anii celui de al Doilea Război Mondial. A muncit cu pasiune și dăruire în calitate de bibliotecară, conducătoare de pionieri, brigadieră la combinatul regional de producție din Tașkent.

Dorul de patrie o readuce în Moldova, în anul 1949, angajându-se ca bibliotecară și educatoare la Casa de copii din Bălți. Patima și atașamentul Fainei Tlehuci pentru carte se manifestă plinar la Biblioteca orășenească pentru copii, unde cultivă acestora pasiune și dragoste pentru carte, timp de 10 ani, fiind șefa sălii de lectură, unde se montau expoziții atractive, se promovau activități interesante și captivante.

Calitățile profesionale ale Dnei Faina Tlehuci înfloresc multicolor și multiaspectual, începând cu anul 1962, când este angajată ca Directoare a Bibliotecii Institutului Pedagogic din Bălți. Despre contribuțiile, transformările întreprinse de Dumneaei pentru prosperarea Bibliotecii

¹ Bibliotecară, Biblioteca Științifică aUSARB, tatianapogrebneac@gmail.com, [ORCID:0000-0003-1534-8168]

s-a scris, s-a vorbit mult: articole, comunicări interviuri..., cele mai valoroase, fără de care o bibliotecă de succes a unei instituții superioare de învățământ nu poate exista, fiind următoarele:

- constituirea și dezvoltarea unei colecții ordonate și calitative de documente, criteriile de selecție fiind raportate la planurile și programele de instruire. Se achiziționau multe documente din toate domeniile științelor destinate formării culturii universale a utilizatorilor. Se conclucra coerent cu editurile de carte, se colabora cu profesorii instituției, se realizau abonări la cele mai prestigioase ediții seriale din țară și nu numai...;
- formarea unui sistem informațional ireproșabil, care permitea cititorilor să obțină răspuns rapid și de calitate la toate solicitările: diversitatea cataloagelor, colecția de referințe (enciclopedii, dicționare, bibliografii...), calculatoare;
- inițierea cursului de cultură a informației, numit pe la mijlocul anilor '60 ai sec. 20 „Bazele culturii informaționale”, care se promova pentru studenții an. I și III;
- deschiderea a două săli de lectură, unde era concentrată cea mai solicitată și actuală literatură.
- organizarea unei echipe performante, garantul succesului în activitate;
- organizarea diverselor activități pentru a promova importanța lecturii, interesul pentru ea: expoziții, sinteze bibliografice, discuții, conferințe literare, reviste orale, lansări de carte, întâlniri cu personalități celebre...

În anii '70-'80 se formase un sistem bibliotecar-pedagogic, care înregistra rezultate admirabile în sporirea prestigiului lecturii, atât pentru procesul didactic, cât și pentru cultura generală. Sistemul a trezit interes enorm, fiind studiat și aplicat în mai multe biblioteci din Uniunea Sovietică. Mulți bibliotecari se deplasau din locuri îndepărtate ale țării, pentru a lua act de activitatea Bibliotecii. Prezintă dor câteva din sugestiile, impesiile vizitatorilor:

- Мы ознакомились с работой Вашей библиотеки и считаем, что коллектив библиотеки проводит большую работу по воспитанию студенчества, большую методическую помощь оказывает преподавательскому составу. Книжный фонд библиотеки отлично укомплектован и полностью обеспечивает учебный процесс. Мы очень благодарны Фаине Аркадьевне и всему коллективу за теплый прием и оказанную помощь (*сотрудники Арзамаского пединститута 19 апреля 1975*). (*Am luat act de activitatea Bibliotecii Dumneavoastră și credem că personalul face un lucru enorm pentru educația studenților, oferind asistență metodologică necesară personalului didactic. Fondul de carte este bine completat și asigură pe deplin procesul educațional. Suntem foarte recunoscători Dnei Faina și întregii echipe pentru primirea călduroasă și asistența oferită*) (*angajații Institutului Pedagogic Arzamas 19 aprilie 1975*).

- Посетив библиотеку вашего института, ознакомившись с работой, считаем что коллектив творчески решает все вопросы теории и практики библиотечной работы. Очень многое из вашего опыта хотелось применить в работе нашей библиотеки. Выражаем сердечную благодарность всему коллективу во главе с Фаиной Аркадьевной. (*сотрудники библиотеки пед. ин-та г. Баку, 10 декабря 1980*) (*În urma familiarizării cu munca asiduă a echipei Bibliotecii, credem că ea rezolvă în mod creativ toate problemele de teorie și practică ale muncii într-o bibliotecă științifică. Am dori să aplicăm o mare parte din experiența Dumneavoastră în activitatea bibliotecii noastre. Exprimăm sincera mulțumire întregii echipe, condusă de Dna Faina*) (*salariați ai Bibliotecii Institutului Pedagogic din Baku, 10 decembrie 1980*).

- Большое спасибо за Ваш труд, добросовестность и желание поделиться опытом. Я провела в стенах вашей библиотеки четыре дня и не переставала удивляться тому, что Вы делаете. Во всем чувствуется высокая квалификация, организованность и любовь к работе. Уезжаю с чувством оромного удовлетворения и очень беспокоюсь, смогу ли я как следует рассказать о вашей работе своим сослуживцам (*гл. библиотекарь Библиотеки Харьковского института радиэлектроники, 25 марта 1982*) (*Vă mulțumesc foarte mult pentru munca, conștiinciozitatea și dorința de a vă împărtăși experiența. Am petrecut patru zile în spațiile Bibliotecii Dvs și n-am încetat să fiu surprinsă de ceea ce faceți. În orice activitate se simte o înalta calificare, organizare și dragoste pentru muncă. Plec cu un sentiment de mare satisfacție și sunt îngrijorată de faptul, dacă voi putea transmite colegilor mei despre toate cele văzute în*

Biblioteca de la Bălți) (Bibliotecar principal al Institutului de Radioelectronică din Harkov, 25 martie 1982)

- O mare bucurie și desfătare pentru orice român sau străin este să vizitezi și să studiezi în acesată bibliotecă, gândită de un adevărat bibliotecar. Considerăm că Moldova are un model european prin această bibliotecă. Cinste tuturor bibliotecarilor care muncesc în acest lăcaș cultural (*salariați ai Bibliotecii Universitare din Iași*).

Punctul culminant, apogeul activității Dnei Faina Tlehuci s-a afirmat în construcția unei clădiri separate a bibliotecii. Pentru reușită în edificarea noii biblioteci, au fost deschise multe uși ale oficialilor, care păreau ferecate, au fost scrise multe demersuri, scrisori cu argumentări, explicații, dovezi. A participat la proiectarea clădirii, a supravegheat lucrările de execuție, a prescripțiilor tehnice...

Anul 1986 a fost un an de bucurie și sărbătoare pentru întreaga comunitate academică și națională. Noua clădire a bibliotecii și-a deschis ușile pentru toți doritorii de carte și informație.

Un eveniment deosebit a fost transferul colecției bibliotecii. A durat vreo câteva luni, au participat cu drag profesorii și studenții Institutului.

Pentru proiectarea tehnologiilor funcționale ale Bibliotecii, directorul Faina Tlehuci a fost premiată cu o Diplomă specială a Uniunii Arhitecților din Moldova.

Evaluările Bibliotecii la nivel republican și unional consemnau cele mai distinse aprecieri. Aniversările Bibliotecii erau celebrate la cel mai înalt nivel, cu prezența echipei manageriale ale instituției, ale profesorilor și studenților selecți.

Schimbările sociale din anii 90 au influențat și activitatea Bibliotecii. Erau situații foarte tensionate. Problema cea mai stringentă, care cerea intervenții rapide, era lipsa literaturii în limba română în colecția Bibliotecii. Penuria financiară pentru achiziții era mereu actuală. Și aici, energia nepuizabilă a Dnei Directoare salvează situația, inițiind legături cu instituții, organizații, asociații, persoane particulare din România. Nu trecuse mult timp și donațiile de carte din România soseau cu regularitate. În mod deosebit, am fost susținuți de Asociația Pro Basarabia și Bucovina (Filiala Galați, secretar, inginerul Radu Moțoc), cu care colaborăm până în prezent. Asociația a sponsorizat și unele programe de automatizare a Bibliotecii

Dnul Radu Moțoc ne bucură și în prezent cu articole care conțin informații inedite despre istoria Basarabiei și a Bucovinei, istoria artelor, personalități celebre române.

Dacă am face o caracteristică de sinteză a Directoarei Faina Tlehuci, am aduce în prim plan cuvintele unei personalități proeminente în biblioteconomia Uniunii Sovietice și Rusiei, pentru care Dna Faina Tlehuci nutrea o admirație deosebită, considerând-o „bibliotecar și director ideal” – Vera Alexandrovna Artisevici, directoarea Bibliotecii Universității din Saratov:

«Директор библиотеки должен иметь организаторский талант, сметливость, быструю реакцию, ему надо уметь работать с людьми, заботиться о повышении их квалификации, их духовном росте». („Directorul bibliotecii trebuie să aibă talent organizatoric, inteligență, reacție rapidă, trebuie să fie capabil să lucreze cu oamenii, să aibă grijă să le îmbunătățească abilitățile profesionale și spirituale”).

Reflectând asupra cuvintelor de mai sus, ne întrebăm: oare n-a fost Dna Faina Tlehuci un manager din cei mai iscusiți, mai ingenioși și cu reacții fulger la tot ce ridica Biblioteca pe o treaptă mai înaltă? Oare n-a fost Dumneaei persoana care a contribui prin carte și informație la formarea specialiștilor de forță, n-a pus mare preț pe echipa Bibliotecii, pe desăvârșirea ei continuă?

Acest articol ne determină să spunem DA, repetat de multe ori.

Afirmăm, cu siguranță, că și bibliotecarii din citatele celebre concordează cu personalitatea pe nume Faina Tlehuci: *Fiecare bibliotecar este, într-o oarecare măsură, un arhitect. Acesta își construiește colecția sub forma unui labirint în interiorul căruia cititorul trebuie să își croiască un drum, să se descopere pe sine însuși și să trăiască (Michel Melot, bibliotecar și istoric francez); A fi bibliotecar nu înseamnă să fii neutru, ori pasiv, ori să aștepți o întrebare. Înseamnă să fii agentul schimbărilor pozitive, radicale în cadrul comunității tale (R. David Lankes, biblioteconomist american).*

În Bibliotecă de azi, își continuă activitatea salariați care au cunoscut-o pe Dna Faina Tlehuci, au lucrat zi de zi alături de ea, păstrându-i frumoase amintiri:

AMINTIRI. CONSEMĂRI

Valentina TOPALO

Portretul Doamnei Tlehuci în cuvinte

În memoria breslei de bibliotecari, o personalitate trebuie să îndeplinească un sumum de trăsături și calități foarte bune de manager, să reprezinte un model pentru întreg colectivul și comunitatea academică. O asemenea personalitate a fost Faina Tlehuci, Directoarea Bibliotecii Institutului Pedagogic de la Bălți sau cum o numeau colegii de lucru „ȘEFA”.

Doamna Tlehuci avea o neistovita dragoste de carte, de utilizator. În Rapoartele de activitate ale Bibliotecii, nota simplu și uman: „...ne dorim mai multe cărți din România, nu ajung..., avem nevoie de computere... de conexiune Internet....” Doamna Tlehuci a fost bibliotecară în gândire, pătimășă a conversației cu colegii, arbitru, prin intuiție și delicatețe, pentru succesul sau eșecul fiecărui coleg. Era omenoasă și de o sofisticată sinceritate, comunica în formele cele mai lesne de acceptat. Unul din episoadele cheie pentru definirea ca Directoare a Bibliotecii Științifice, a fost Construirea Edificiului Nou al Bibliotecii. Nu pot să uit un moment, când unul din muncitori s-a plâns că nu le ajung materiale de construcție ca să termine o porțiune de lucru. Cu firea ei de persoană dinamică, a consolat muncitorul și, în măsura posibilităților ei, a rezolvat problema.

Mai avea o patimă – lubea trandafirii imenși de culoarea sângelui. A fost romantică, semăna cu un personaj dintr-o colecție de cărți, era dornică de viață, plină de speranțe. Din timpul celor douăzeci de ani, cât am muncit alături, au rămas în memorie ani cu momente bune, calde, cu râsul zgomotos pe figură și gesturi de Doamnă-semne, după cum aveam să judec mai târziu, ale unui fel de interior plin, în care descopeream permanent ceva nou.

La 23 februarie 2023 sărbătorim 100 de ani de la nașterea Fainei Tlehuci, ziua în care conectăm prezentul cu trecutul personalității Doamnei, cu toate schimbările, tendințele și tehnologiile. Punea preț pe tehnologiile informaționale, care asigurau succesul bibliotecii viitorului. Numai grație lor, BȘ a USARB putea să rămână relevantă mulți ani înainte. A posedat abilități naturale de leadership, dezvoltându-le permanent, slujind cu înalt profesionalism, responsabilitate și devotament bibliotecomia națională și universală.

Igor Afatin: Когда я устроился на работу, директор библиотеки, Фаина Аркадиевна, участвовала непосредственно в строительстве нового здания, что отражено в документах по строительству. Новая библиотека, по тем временам, была оснащена современными системами автоматизации такими как: пневмопочта, грузовые лифты, грузонесущий конвейер, селекторная связь. В начале 90-х годов, в библиотеке появились компьютеры, программное обеспечение AIBSMARC, операционная система novell netware. Это все была заслуга Фаины Аркадиевны, так как это все надо было продвигать. Как она говорила «каждый документ это ноги». Она была строгим и очень требовательным руководителем по отношению к сотрудникам, но, с другой стороны, всегда отстаивала их интересы. (*Când m-am angajat la serviciu, directoarea Bibliotecii era mereu ocupată cu construcția noii clădiri a Bibliotecii, momente reflectate în documentele respective. Noua clădire a Bibliotecii era dotată cu sisteme de automatizare avansate pentru acele timpuri: poșta pneumatică, ascensoare, transportoare... La începutul anilor 90, în Bibliotecă apar calculatoare, software AIBSMARC, sistemul de operare novell netware. Toate aceste schimbări trebuiau promovate. Dna directoare repeta necontenit „fiecare document trebuie să aibă picioare”. A fost o directoare severă, exigentă față de angajați, dar în același timp apăra și ocrotea interesele lor în mai multe instanțe).*

Elena Scurtu: Am înțeles din primele clipe de angajare la Bibliotecă, că directoarea ei este o persoană deosebită, exigentă față de sine și de salariați. Am fost repartizată în sala de lectură, o sală cu multe locuri de studiu, cu o colecție impunătoare din toate domeniile. Nu aveam studii în biblioteconomie și nu mă orientam chiar bine în primele zile. După o servire de efort a mai multor cititori, mă așezasem puțin să-mi revin și, exact în acel moment, intră Dna Directoare, care mi-a dat o povață pentru toată viața : „să te odihnești pur și simplu este pierdere de timp. De ce să nu pui mâna pe o carte, să afli ceva nou și atunci ai să te simți și odihnită și informată”.

Era dedată absolut lucrului și o cerea și de la angajați. Nu suporta abateri de la activitate: discuții în servicii cu tematică neprofesională, pe teritoriul Institutului cu profesori..., puneă preț pe creativitate, controla permanent echipa, dacă este la curent cu noutățile profesionale.

Dacă nu realiza sarcinile preconizate pentru ziua de lucru, se reținea după orele de program. Pe la orele 19.00, 22.00, ferestrele biroului directoarei erau încă luminate.

Se bucura de mare autoritate în comunitatea instituției superioare bălțene. În cabinetul ei, erau mereu prezenți profesori, absolvenți, musafiri, încât de multe ori nu puteam rezolva unele probleme urgente de serviciu.

Primul obiect vizitat de oaspeții instituției superioare bălțene era Biblioteca Științifică. Administrația se mândrea mult cu clădirea și realizările Bibliotecii.

Era o persoană carismatică, care molipsea pe cei din jur cu energia și spiritualitatea ei. Profesorii din Universitate glumeau pe seama noastră: „Voi veți rezista la toate schimbările - școala Dnei Tlehuci”.

Am învățat de la Dumneaei devotamentul profesional, calitatea și disciplina muncii.

Pe cât de severă și exigentă la serviciu, pe atât de binevoitoare și generoasă extra lui. Puteai conta pe ajutorul ei în circumstanțe diferite: probleme familiale, de sănătate, financiare....

Dacă ar fi toți angajații din țară așa cum a fost Dna Faina Tlehuci, am fi prosperat demult în toate direcțiile și perspectivele.

Ana Nagherneac: E foarte bine când în viață ai norocul să întâlnești oameni care îți arată prețuire și suport, te ajută să crești atât ca profesionist, cât și ca om. Am fost o norocoasă, deoarece în activitatea mea profesională am întâlnit așa oameni. Cu o deosebită plăcere, deosebesc, printre ei, o Doamnă de o educație aleasă, ținută sobră, mereu degajată și bine documentată – directoarea Bibliotecii Științifice, Doamna Faina Tlehuci, care vorbea o limbă română corectă, fapt mai puțin obișnuit pe acele timpuri (anii 80 ai sec. 20), urbea fiind rusificată).

Îmi străduie mereu în memorie un episod (au existat mult mai multe: unele haioase altele mai puțin, dar toate îmi trezesc amintiri de neuitat) chiar din primele zile ale angajării mele la BȘ. Era luna august din îndepărtatul an 1986, anul în care Biblioteca era transferată într-un edificiu nou, „Casa Albă”, cum îi plăcea adesea Doamnei Directoare să o numească. Am fost profund impresionată de faptul cum a procedat Doamna Directoare, salvând cartea românească de la pieire. Pe la mijlocul anilor 60 ai sec. 20, a fost lansată o directivă de „sus”, care interzicea lectura cărților în limba română din anumite motive politice, considerate periculoase. Doamna Directoare s-a opus acestei directive, salvând astfel un lot impunător de carte românească ascunzându-l mai departe de „ochii celor curioși”.

Dna Tlehuci s-a remarcat prin viziune și competență, prin erudiția și farmecul personal, prin continuitate, consecvență și rigoare, prin încredere și generozitate. Se deosebea prin inventivitate, printr-un sentiment foarte dezvoltat al onoarei, al corectitudinii al moralei, al lucrului bine făcut.

Marina Șulman: Я окончила филфак Московского педагогического университета. После приезда из Москвы начала работать в библиотеке нашего университета. Заведовала Фаина Аркадьевна Тлехуч. Как соседка она была любезна и услужлива. В быту скромна и неприязнительна. Работу свою любила так, что забывала поесть. Когда у кого-либо из сотрудников случалась беда, Фаина Тлехуч могла отпустить с работы, пыталась, в меру своих сил, утешить и помочь. Во время войны она потеряла отца. Чудом нашла больную мать, которую сумела приютить и вылечить.

Возможно, у меня ностальгия, но, кажется, что во времена директорства Фаины Аркадьевны, к сотрудникам библиотеки, университетское сообщество относилось с большим уважением и снисходительностью. Связи между профессорами и библиотекарями были теснее и прочнее. Нередко, жёны и дети преподавателей работали в нашей библиотеке. Многие знали о том, что труд библиотекаря нелёгок, а зарплата невелика. Сочувствовали и охотно поддерживали нас. (După reîntoarcerea de la studii (Institutul Pedagogic din Moscova), mi-am început activitatea la Biblioteca Institutului Pedagogic din Bălți, directoarea ei fiind amabila și binevoitoara vecină, Faina Arcadieвна Tlehucii. Modul ei de viață era modest, fără mari pretenții. Își iubea lucru la maxim, uitând și de masă. Ținea la salariații Bibliotecii, ajutându-i în momente de neplăceri, necazuri. În timpul războiului și-a pierdut tatăl, printr-o minune a găsit-o pe mama bolnavă, pe care a adăpostit-o și a vindecat-o. Poate că sunt cuprinsă de nostalgie, dar cred că în timpul pe când Faina Arcadieвна era directoare, atitudinea comunității universitae față de bibliotecă și bibliotecari era mult mai binevoitoare. Eram susinuți în toate pornirile noastre.

Tatiana Pogrebneac: Aveam vreo doi ani și ceva când am cunoscut-o pe Faina Arcadieвна (cum o numeam pe atunci), pășind împreună cu mama pragul biroului ei. M-a luat în brațe și mi-a dăruit o carte cu povești și cu desene foarte frumoase. Am învățat cu ea să citesc mai apoi. Eram mereu prezentă în bibliotecă (mama mea era angajata ei) și, fiind copil, mă dădeam distracțiilor: alergări, strigăte... Întâlnindu-mă, Dna Faina nu mă dojenea, dar mă ruga să alerg și să-mi exprim emoțiile mai încet, fiindcă mă aflu în bibliotecă, unde trebuie să fie o liniște completă. Am fost în preajma Dumneaei când am fost elevă și studentă.

Informație despre Dna Faina Tlehuți găsim în mai multe surse: Enciclopedia Femei din Moldova (1999); în Calendarul Național (2003); Deținători ai titlului de Doctor Honoris Causa și membrii de Onoare ai Senatului Universității „Alec Russo” din Bălți (2008), în ziare și reviste, în materiale ale manifestărilor științifice, în multe documente consacrate Bibliotecii, Universității și biblioteconomiei naționale. Din 2013 (luna februarie) până în 2020, Biblioteca Universității bălțene a organizat conferințe științifice, consacrate aniversărilor Dnei Faina Tlehuți

Meritele Dnei Faina Tlehuți au fost apreciate la justa valoare. S-a învrednicit de următoarele titluri onorifice: Om Emerit al Culturii, Eminent al Invățământului Public din R.S.S.M., Eminent al Culturii din U.R.S.S. Este decorată, cu medalia „Meritul Civic” (1995).

Doamna Directoare Faina Tlehuți a fost un „agent al schimbărilor”, care a înscris o pagină faimoasă în istoria Bibliotecii Științifice a Universității „Alec Russo” din Bălți și în biblioteconomia Moldovei.

Dumnezeu s-o aibă în paza lui!

Referințe bibliografice:

1. CRISTIAN, Elena. Omagiu Doamnei Faina Tlehuți – prin cartea cu autograf și dedicații = Homage to Mrs. Faina Tlehuți through book with autograph and dedications. In: *Faina Tlehuți – 90 de ani de la naștere : colloquia bibliothecariorum*. Bălți, 2013, pp. 41-45 [print]. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/1101>
2. HARCONIȚA, Elena. Faina Tlehuți în istoria biblioteconomiei = Faina Tlehuți in the history of Library science. In: *Faina Tlehuți – 90 de ani de la naștere : colloquia bibliothecarius*. Bălți, 2013, pp. 11-17 [print]. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/>
3. *Opinii și sugestii: cartea musafirilor Bibliotecii: 1969-2023*.
4. POPA, Iulius. Bibliofil la rang de stat, Faina Tlehuți. In: *Literatura și arta*. 2013, 10 octombrie, (nr. 41), p. 2.
5. RĂU, Alexe. Efectul nordului în biblioteconomie. In: *Magazin bibliologic*. 2005, nr. 3-4, pp. 5-6. ISSN 1857-1476 [print]. Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md//handle/123456789/1559>
6. TOPALO, Valentina. Un nume pentru istoria bibliotecilor = A name for the library's history. In: *Faina Tlehuți – 90 de ani de la naștere : colloquia bibliothecarius*. Bălți, 2013, pp. 24-26 [print]. Disponibil: <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/handle/123456789/1123>
7. ȘPITALNIC, Sara. *Evreii în literatura, arta și știința Moldovei* : Îndreptar. Chișinău, 1995. 382 p.